

Vandringsleden är ca 800 meter i en riktning.

Leden är etappindeldad i 7 stopp. Vid varje stopp finns en ungefärlig avräkning hur många steg du har avverkat. Vandringsleden innebär ingen större ansträngning men om du har funktionshinder finns möjlighet att ta bilvägen till gruvområdet. Ömma kläder och grova skor alternativt stövlar är lämpligt för skospromenaden.

1 Smedjan

I varje by fanns förr en bysmed och en bysmedja. Närheten till vatten var en fördel eftersom järnet i smidesprocessen fordrade en snabb nerkylning. Vattnet hade stor betydelse ur många aspekter. På andra sidan vägbron finns en svacka som förut var en damm men som nu är torrlagd. Förr samlades vatten upp för att ge drivkraft åt vattenhjulet till hyttan nerströms mot sjön. Hyttan lades ner vid mitten av 1700-talet och järntillverkningen flyttade till Öskebohyttan på andra sidan sjön. Idag finns knappt några rester kvar av hyttan.

250
steg

2 Ingång till kyrkstigen

Här går vägen in till kyrkstigen som människor vandrat under flera hundra år till kyrkan i Lindesberg. Dit är det 12 km vilket innebar en promenad på ca två timmar. Att få komma till kyrkan var betydelsefullt. På kyrkbacken gjorde man upp affärer, tog del av viktig information men också skvaller. Där fanns även goda möjligheter att träffa sin framtida livspartner.

Först i mitten av 1800-talet tillkom nuvarande väg till Lindesberg. De välbeställda kunde åka häst och vagn på den då grusade vägen.

Vintern var transporternas tid. Den tunga malmen fraktades bäst på specialgjorda slädar som ses på bilden ovan.

Efter ca 25 meter kommer man in på kyrkstigen som även kallas "hålväg" eftersom den urholkats av hästars och malmslädars framfart.

305
steg

3 Kolbotten

Kolbottnar är spår av gamla kolmilor och de finns överallt i Bergslagens skogar. Men de kan vara svåra att upptäcka. Här vid stoppet finns en kolbotten. Lägga märke till den cirkulära ytan och kolrester som skymtar fram mellan grästuvorna.

Träkol användes som bränsle vid tackjärnsframställning i en masugn. Det gick åt enorma mängder träkol för att smälta järnmalm. På Siggebohyttans skog framställdes träkol i ett femtiotal kolmilor årligen. Idag tillverkas träkol endast som grillkol.

260
steg

4 Malmtorg

Malmtorget var platsen där den brutna järnmalm lades i lika stora högar som sedan lottades ut bland gruvdelägarna. Varpen, det värdelösa gråberget som inte innehöll järnmalm, blev kvar på gruvområdet. Tittar man runt omkring gruvan så ligger det stora högar av sten som är gråbergsrester från gruvbrytningen. Varje sten är hanterad för hand! Gruvan var en tuff arbetsplats. Bara för att komma ner i den 104 meter djupa gruvan var man tvungen att klättra på osäkra stegar. Ett annat sätt var att kliva i tunnan som drog upp järnmalm från gruvan.

Malmen som brutits vid Siggebohyttgruvan heter blodstensmalm (Hematit). Den färgar rött om man gnider den mot en skrovlig ljus yta.

285
steg

5 Hästvind

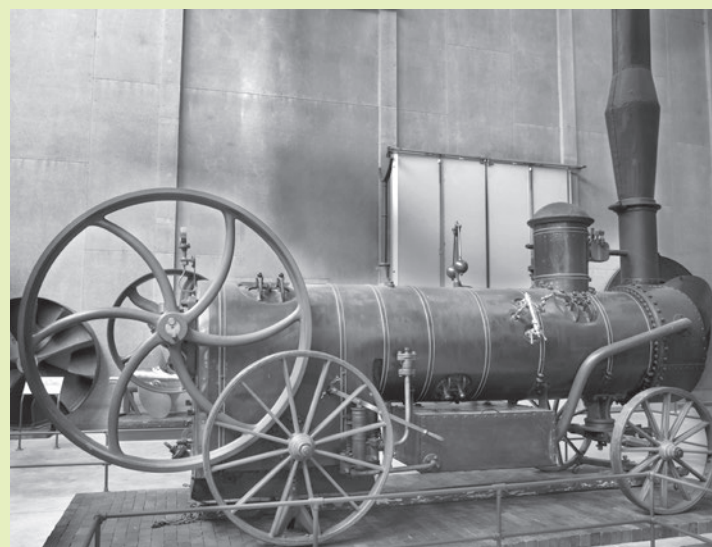

Observera den cirkelrunda nedsänkningen i marken. Den har uppstått genom att hästar vandrat runt i många varv i en så kallad hästvind. Det var en konstruktion som underlättade vinschningen av berg och vatten. När hästarna gick runt i cirkel drog de samtidigt runt en stående stolpe i mitten - en vertikal axel. Från stolpen löpte en lina över ett löphjul till en tunna nere i gruvan. Lina, kopplad till tunnan, lindades på eller av stolpen beroende på om hästarna gick i höger- eller vänstervarv. Vid gamla gruvor kan man i cirkelns mitt hitta lagerstenen som höll den vertikala axeln på plats.

75
steg

6 Maskinhuset

Vid den senaste järnmalmsbrytningen under 1800-talets slut installerades en ångmaskin, en så kallad lokomobil. Maskinen underlättade arbetet med läns pumpning och uppforsling av den tunga malmen. Observera stengrunden efter maskinhuset där lokomobilens stod och stolphålen efter pumpverket.

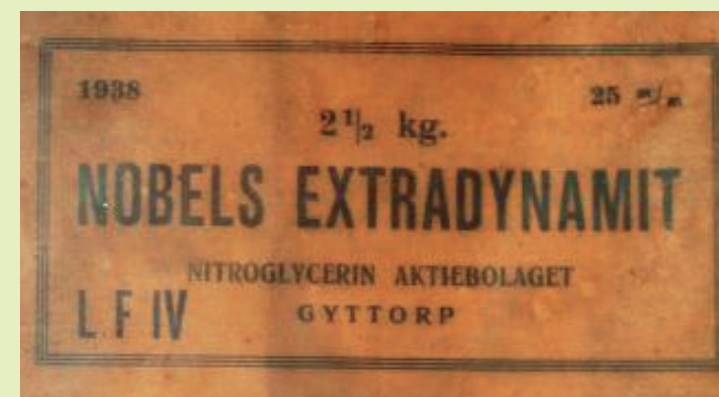

Lokomobil som finns på Tekniska museet i Stockholm.

190
steg

7 Dynamitkällaren

Sprängolyckor var vanligt vid gruvorna förr. Därför uppfördes speciella dynamitkällare på behörigt avstånd från gruvområdet.

Teckningar: Per Lindroos
Foto: Örebro läns museum, Lindesbergs kulturhistoriska arkiv, Tekniska museet, Stockholm

68
steg

